

PROGRAM POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

**Wydział Gospodarki Komunalnej
Toruń, wrzesień 2016 r.**

Spis zawartości

1. Część I OPIS PROBLEMU

Stan bezpieczeństwa w kraju

Stan bezpieczeństwa w województwie

Dane raportowe

Podstawowe informacje w zakresie infrastruktury drogowej w Toruniu

2. Część II CEL PROGRAMU

Założenia programowe

3. Część III STANDARDY

4. Część IV PRZYKŁADY ZASTOSOWAŃ W MIEŚCIE

5. Część V PODSUMOWANIE ROZWIĄZAŃ

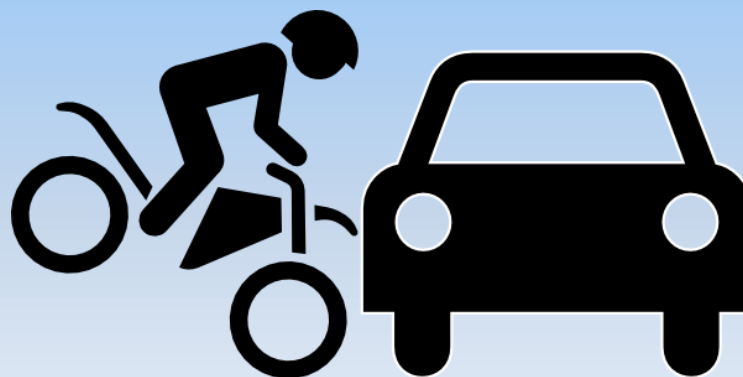
6. Część VI WNIOSKI

CZĘŚĆ I

OPIS PROBLEMU

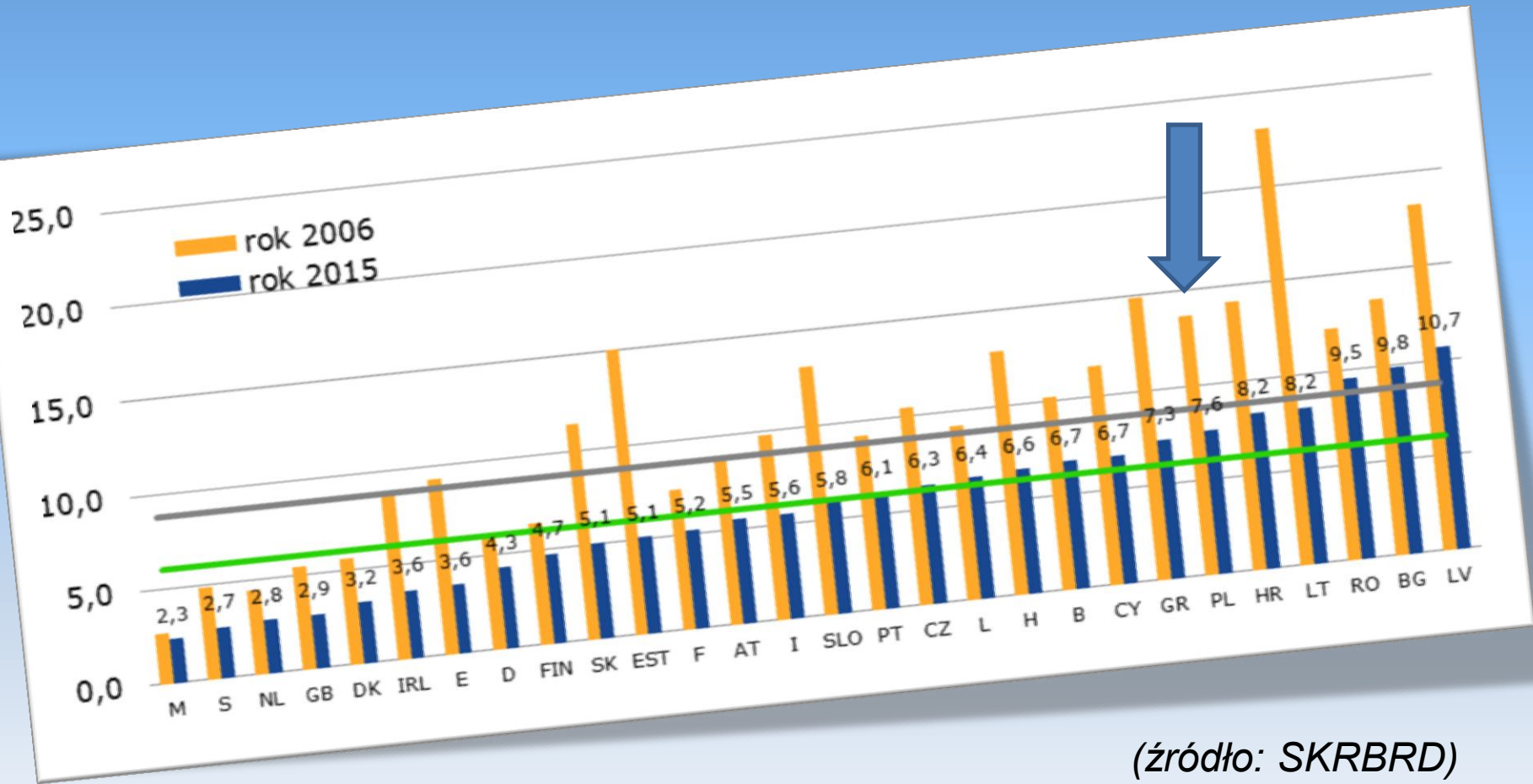
STAN BEZPIECZEŃSTWA W KRAJU

- ✓ Polska ciągle znajduje się wśród państw, w których mieszkańcy narażeni są na najwyższe ryzyko odniesienia ciężkich obrażeń lub śmierci w wyniku wypadku drogowego.
- ✓ W ubiegłym roku Polska wg wstępnych danych była jednym z nielicznych krajów, w którym zanotowano spadek liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych, a w porównaniu z rokiem 2014 wielkość wskaźnika demograficznego określonego liczbą zabitych/100 tys. mieszkańców uległa dalszemu zmniejszeniu i obecnie wynosi 7,6.
- ✓ Polska zajmuje jedną z końcowych pozycji wg wskaźnika demograficznego mieszkańców Unii Europejskiej, co powoduje konieczność podejmowania dalszych działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wskaźnik demograficzny:

liczba zabitych/100 tys. mieszkańców w krajach UE w roku 2006 i 2015

(źródło: SKRBRD)

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

STAN BEZPIECZEŃSTWA W WOJEWÓDZTWIE

Wskaźniki zagrożenia dla województwa kujawsko pomorskiego na tle kraju

WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA	min.	POZYCJA NA TLE KRAJU	max.
Wskaźnik demograficzny I wypadki / 100 tys. mieszk.	48		159
Wskaźnik demograficzny II zabici / 100 tys. mieszk.	6		10
Ciężkość wypadków zabici / 100 wypadków	5		17
Gęstość wypadków wypadków / 100 km	3		15

kolor niebieski – wartość niższa, kolor czerwony – wartość wyższa od średniej krajowej

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

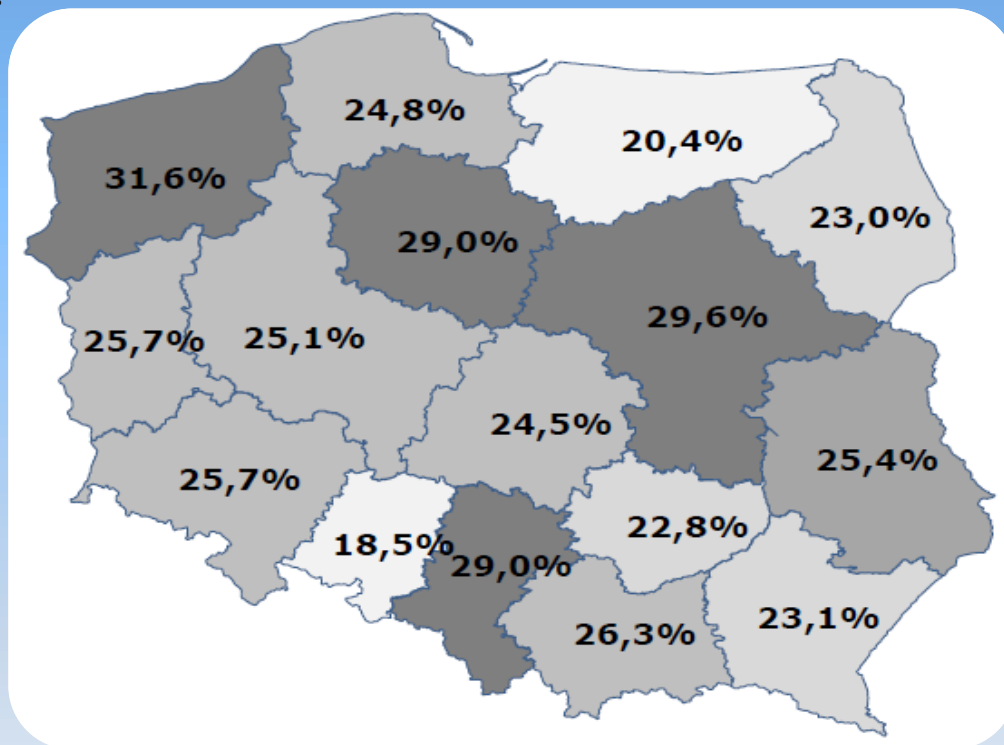

Odsetek wypadków z udziałem pieszych w Polsce w 2015 roku

W województwie Kujawsko-Pomorskim wypadki z udziałem pieszych stanowiły **29,0 %** ogólnej liczby wszystkich wypadków.

Średnia krajowa to:

26%

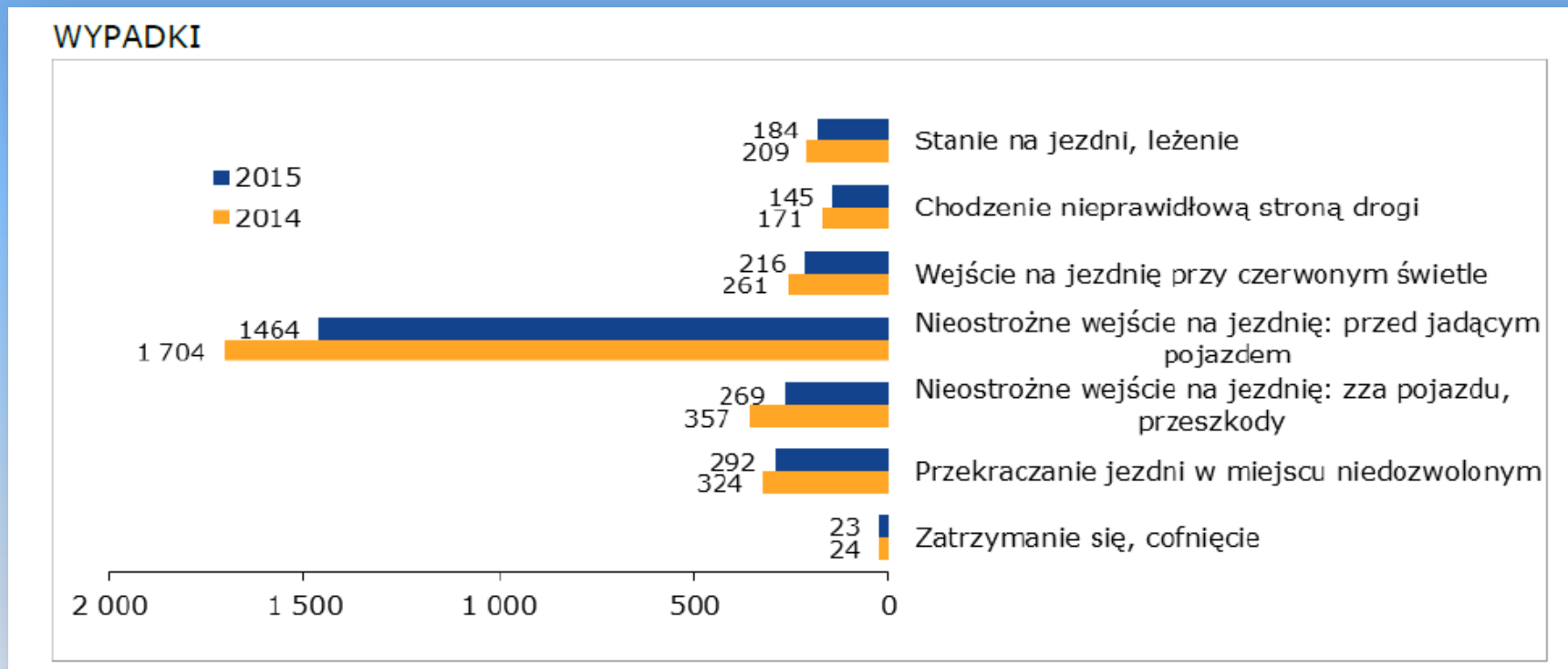
Pozycja Województwa kujawsko-pomorskiego na tle Polski wg struktury wypadków.

Dane na podstawie „Sprawozdania Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego ze stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań realizowanych w tym zakresie- sprawozdanie druk sejmowy nr493 Posiedzenia Sejmowej Komisji Infrastruktury Warszawa czerwiec 2016

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Okoliczności powstawania większości wypadków drogowych z udziałem pieszych to :

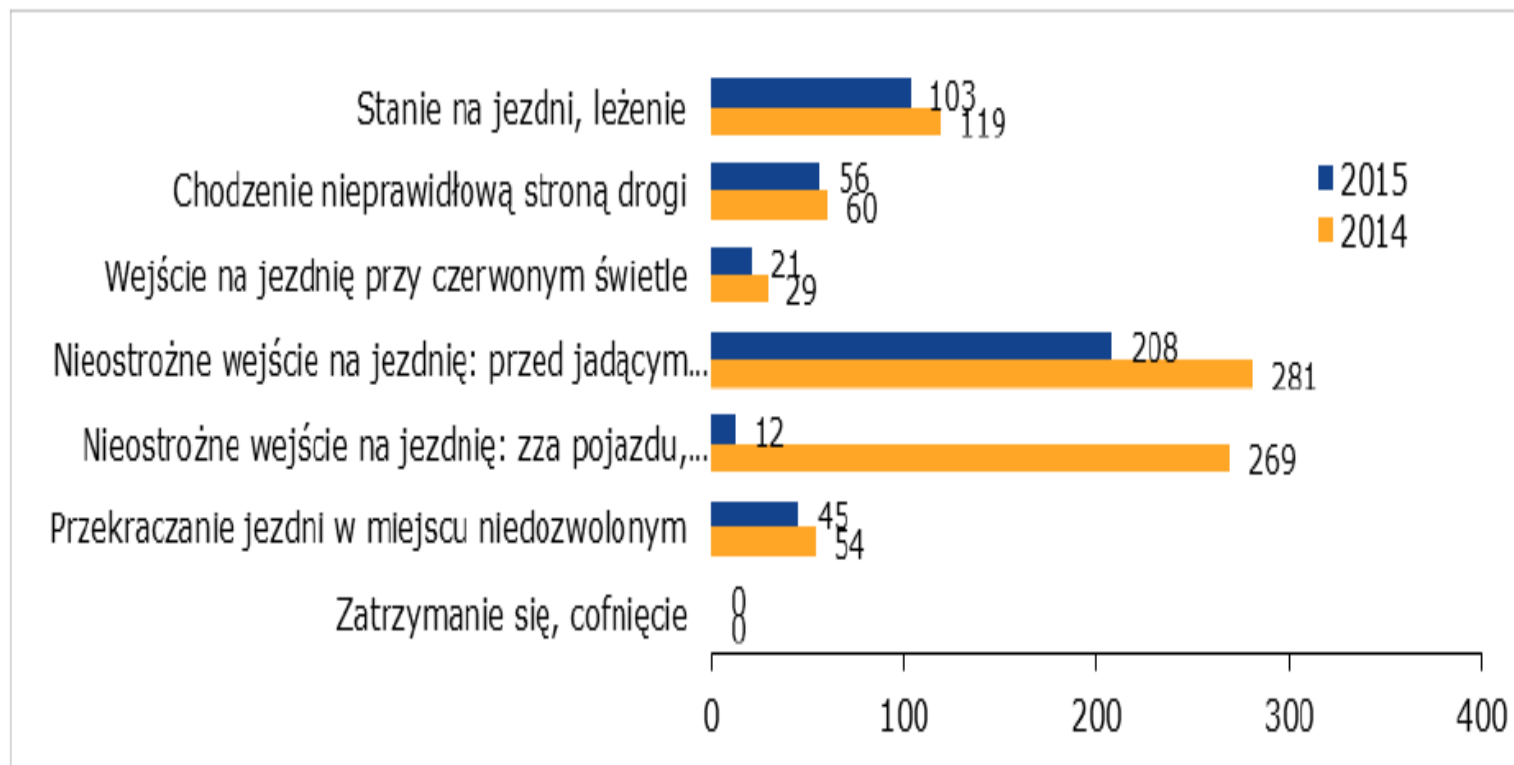

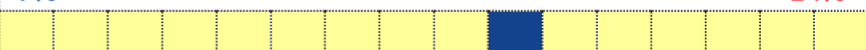
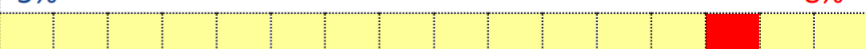
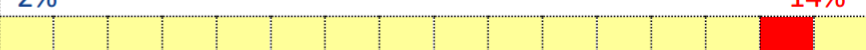
Okoliczności wypadków z udziałem pieszych

OFIARY ŚMIERTELNE

Udział wypadków komunikacyjnych w województwie kujawsko-pomorskim na tle kraju

UDZIAŁ WYPADKÓW	min.	POZYCJA NA TLE KRAJU	max.
Z udziałem pieszych	18%		32%
Spowodowanych nadmierną prędkością	14%		31%
Spowodowanych przez młodych kierowców	13%		21%
Z udziałem rowerzystów	11%		17%
Z udziałem nietrzeźwych	7%		14%
Z udziałem motocyklistów	5%		8%
W wyniku najechania na drzewo	2%		14%

”

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Dane raportowe Dziennika Gazety Prawnej z 2015 r w Toruniu

43 wypadki drogowe (**2,1/10 tyś** mieszkańców), co daje miastu czołową pozycję w rankingu analizowanych miast wojewódzkich lub będących siedzibą sejmiku wojewódzkiego w Polsce.

Osiągnięty wynik to zasługa służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu drogowego w dążeniu do ciągłej jego poprawy,.

Źródło US Poznań, komendy wojewódzkie i miejskie policji

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

INFORMACJA O LICZBIE ZDARZEŃ DROGOWYCH W TORUNIU OD 2013 r DO 31.08.2016 r

okres zdarzeń/rok	Zdarzenia z udziałem rowerzystów		Zdarzenia z udziałem pieszych		łączna ilość wypadków	łączna ilość kolizji
	Wypadki	Kolizje	Wypadki	Kolizje		
01.01.2016 - 31.08.2016	15	86	15	67	30	153
2015	9	123	24	90	33	213
2014	19	133	26	91	45	224
2013	6	108	31	94	37	202

Aktualne dane z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Toruniu.

Informacje podstawowe w zakresie infrastruktury drogowej w Toruniu

W granicach administracyjnych miasta Torunia znajduje się **476,51 km** dróg publicznych , w tym:

- ✓ 40,885 km dróg krajowych;
- ✓ 22,432 km dróg wojewódzkich;
- ✓ 79,339 km dróg powiatowych;
- ✓ 333,85 km dróg gminnych;

na których zlokalizowanych jest:

- ✓ **1500** przejść dla pieszych
- ✓ **716** przejazdów rowerowych

Na podstawie przedstawionych powyżej danych podjęto działania mające na celu zmniejszenie liczby zabitych w wypadkach drogowych w Toruniu do zera.

„OSIĄGNIJMY WIZJĘ ZERO”

**Hasło zawarte w Narodowym Programie
Bezpieczeństwa Ruchu drogowego 2013-2020.**

Wydział Gospodarki Komunalnej przystąpił w styczniu br. do przygotowania programu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów w Toruniu

CZĘŚĆ II

CEL PROGRAMU

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Cel programu:

- ochrona życia i zdrowia uczestników ruchu drogowego, z założeniem ograniczenia, a docelowo wyeliminowania wypadków komunikacyjnych z ofiarami śmiertelnymi z udziałem pieszych i rowerzystów .
- wypracowanie ogólnych oraz indywidualnych rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów,
- przygotowanie wytycznych do wykorzystania w dokumentacjach projektowych

Program powstał na podstawie:

- wytycznych **Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego; Podręcznik Ochrona pieszych** – załącznik nr 1;
- na bazie obserwacji pracowników Referatu Nadzoru Drogowego i Zarządzania Ruchem na Drogach i funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Toruniu;
- zaleceń zawartych w podręczniku „**Przepis na ulicę**”*;
- na bazie doświadczeń, obserwacji członków **Komisji ds. Bezpieczeństwa i Organizacji Ruchu Drogowego**.

*Publikacja została zrealizowana w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego ze środków Europejskiego Obszaru Gospodarczego we współpracy z Miejskim Zarządem Dróg w Toruniu.

Partner projektu - Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

- ✓ Podstawę programu stanowiła **ilość zdarzeń drogowych** z udziałem niechronionych uczestników ruchu drogowego na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów.
- ✓ Analizowano wszystkie przejścia dla pieszych i przejazdy rowerowe na których wystąpiły zdarzenia drogowe z pieszymi i rowerzystami w latach 2013-2015.
- ✓ W tym celu przygotowano wzór karty oceny bezpieczeństwa przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów

Data: ..... Ulica: ..... Lokalizacja: .....

Ilość pasów ruchu: 1 2 3 4 5 6 7

Zgodność istniejącego oznakowania z projektem organizacji ruchu (w załączeniu): TAK NIE

OZNAKOWANIE PIONOWE

D-6 jest brak jak jest podać stan: nowe do wymiany
jak brak podać lokalizację: .....

D-6b jest brak jak jest podać stan: nowe do wymiany
jak brak podać lokalizację: .....

T-27 jest brak jak jest podać stan: nowe do wymiany
jak brak podać lokalizację: .....

Inne (podać jakie): .....

Widoczność oznakowania: jest brak

Jak brak podać przyczynę: * zasłonięte przez gałęzie, drzewo, reklamę, sygnalizator, inne znaki, inne obiekty, nie odpowiednia wysokość zamontowania znaku; inne: .....

*właściwie podkreślić

OZNAKOWANIE POZIOME

P-10 jest brak
P-14 jest brak

P-11 jest brak
P-4 jest brak

Wypełnienie kolorem czerwonym: TAK NIE

SZCZEGÓŁY TECHNICZNE

Szerokość przejścia P-10 min. 2,50 m

TAK NIE

Szerokość przejazdu P-11 (wewnątrz) min. 1,80m (przejazd jednokierunkowy)
min. 3,00m (przejazd dwukierunkowy)

TAK NIE
TAK NIE

Elementy wyposażenia dla niewidomych

jest brak

Azyl dla pieszych ze znakiem C-9

jest brak

Oświetlenie przejścia

jest brak

Możliwość lokalizacji azylu min. szerokość 2,00m

TAK NIE

OCENA WIDOCZNOŚCI

Przez kierowcę (pieszego wchodzącego na przejście lub rowerzysty wjeżdżającego na przejazd) jest brak

Jak brak podać przyczynę: * drzewo, krzewy, znaki drogowe, reklama, bariery, parkowanie pojazdów przy krawędzi jezdni,
parkowanie pojazdów na chodniku; inne: .....

*właściwe podkreślić

Przez pieszego (pojazdu nadjeżdżającego z lewej lub prawej strony) jest brak

Jak brak podać przyczynę: * drzewo, krzewy, znaki drogowe, reklama, bariery, parkowanie pojazdów przy krawędzi jezdni,
parkowanie pojazdów na chodniku; inne: .....

*właściwe podkreślić

Przeprowadzono analizę ze szczególnym uwzględnieniem **140** lokalizacji przejść dla pieszych na **69** drogach, w tym na:

- **34** lokalizacji - **16** drogach **krajowych** ;
- 14 lokalizacji- **4** drogach **wojewódzkich**;
- **67** lokalizacji- **30** drogach **powiatowych**;
- **25** lokalizacji- **19** drogach **gminnych**.

W drugiej części przeanalizowano przejścia dla pieszych i przejazdy dla rowerzystów w wybranych lokalizacjach gdzie wypracowano indywidualną propozycję poprawy bezpieczeństwa.

Szczegółowy wykaz lokalizacji przejść dla pieszych z podziałem na kategorie dróg, stanowi **załącznik nr 2**.

Dla pozostałych lokalizacji przyjęto standardy poprawy bezpieczeństwa ujęte w dalszej części prezentacji.

Kolejnym kryterium były:

- **spostrzeżenia i obserwacje** członków Komisji ds. Bezpieczeństwa Organizacji Ruchu Drogowego
- **zgłoszenia mieszkańców oraz artykuły prasowe** dotyczące nieprawidłowości w infrastrukturze drogowej przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych - analizowane na bieżąco oraz na posiedzeniach komisji. Wyniki analizy przekształciły się w dwie grupy działań uwzględniające standardy i rozwiązania indywidualne.

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

CZEŚĆ III

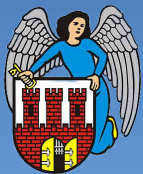
STANDARDS

- **Standard ogólny** – stosowany dla wszystkich dróg bez podziału na kategorie oraz w rejonie placówek oświatowych, szpitali i przychodni
- **Standard dla dróg krajowych i wojewódzkich**
- **Standard dla dróg powiatowych**
- **Standard dla dróg gminnych**

Standard ogólny – rozwiązania:

- ✓ Malowanie oznakowania poziomego grubowarstwowego farbą koloru czerwonego na przejazdach dla rowerzystów oraz znaków P-11 „Przejazd dla rowerzystów”. (Rys. 1);
- ✓ Malowanie przed przejściami dla pieszych, w rejonach szkół, farbą koloru białego odbłaskowych piktoграмów znaków ostrzegawczych A-17 „Dzieci” (Rys. 2);
- ✓ **W rejonach szkół montaż barier ochronnych**, w miejscach gdzie pozwalają na to warunki techniczne (Rys. 3)

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Standard ogólny – rozwiązania (cd):

- ✓ Stosowanie na przejściach dla pieszych płytek z wypustkami dla osób niewidomych i niedowidzących sygnalizujących zbliżanie się do linii przejścia przez jezdnię lub torowisko tramwajowe (Rys. 4);
- ✓ Umieszczanie na przejściach dla pieszych wysp azylu, w miejscach gdzie pozwalają na to warunki techniczne, w celu rozdzielenia drogi pieszego przekraczającego jezdnię na dwie części, przy czym każda z części obejmuje przecięcie jednej relacji ruchu pojazdów (Rys. 5);
- ✓ Uzupełnienie oznakowania poziomego P-10 „Przejście dla pieszych” i pionowego D-6 „Przejście dla pieszych” na przejściach przez torowiska tramwajowe (Rys. 6);
- ✓ Likwidacja wszystkich przejazdów rowerowych przez torowiska tramwajowe, (Rys. 7).

Standard ogólny – rozwiązania (cd):

- ✓ Bieżące utrzymanie istniejącego oznakowania poziomego i pionowego według harmonogramu przewidującego w pierwszej kolejności odnawianie oznakowania na przejściach dla pieszych i przejazdach rowerowych dróg krajowych i wojewódzkich, a następnie na drogach powiatowych i gminnych (Rys. 1);
- ✓ Poprawa widoczności oznakowania pionowego i sygnalizacji świetlnej poprzez bieżącą pielęgnację zieleni w pasach drogowych (Rys. 2);
- ✓ Systematyczne doświetlanie przejść dla pieszych w technologii LED (Rys. 3).
(Program doświetlania przejść dla pieszych stanowi odrębne opracowanie)

Standard dla dróg krajowych i wojewódzkich

- ➔ Malowanie oznakowania poziomego grubowarstwowego P-10 „Przejście dla pieszych” farbą koloru biało-czerwonego, (Rys. 1);
- ➔ Montaż aktywnego oznakowania pionowego D-6 „Przejście dla pieszych” w miejscach gdzie nie występuje sygnalizacja świetlna (Rys. 2);
- ➔ Stosowanie punktowych elementów odblaskowych lub aktywnych tzw. „kocie oczka” na przejściach dla pieszych (Rys. 3);
- ➔ Malowanie na jezdniach farbą koloru białego piktogramów znaków drogowych: A-16 „Przejście dla pieszych”, A-24 „Rowerzyści”, B-33 „Ograniczenie prędkości” w wybranych lokalizacjach (Rys. 4);
- ➔ Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z ich koordynacją do sygnalizacji już istniejącej w wybranych lokalizacjach (Rys. 5).

Standard dla dróg powiatowych

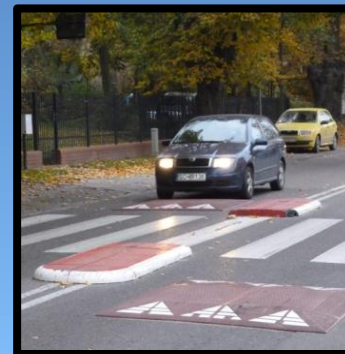
☞ odpowiada standardowi dróg wojewódzkich i krajowych ze wskazaniem lokalizacji przejść dla pieszych w miejscach gdzie nie występuje sygnalizacja świetlna

Standard dla dróg gminnych

- Stosowanie progów wyspowych lub progów liniowych przed przejściem dla pieszych w wybranych lokalizacjach, w celu zmniejszenia prędkości pojazdów w jego obszarze (Rys. 1), do stosowania na zrealizowanych inwestycjach;
- Budowa wyniesionych przejść dla pieszych lub skrzyżowań z wyniesioną powierzchnią w wybranych lokalizacjach, w celu uspokojenia ruchu pojazdów, a także wzrostu udziału kierowców ustępujących pierwszeństwa pieszym na przejściu, jak i skrócenia czasu oczekiwania pieszych na przejście przez jezdnię (Rys. 2) do uwzględnienia na nowo projektowanych drogach ;
- Malowanie na jezdni farbą koloru białego piktogramów znaków drogowych: A-16 „Przejście dla pieszych”, A-24 „Rowerzyści”, B-33 „Ograniczenie prędkości” w wybranych lokalizacjach (Rys. 3);
- Wprowadzanie stref ograniczonej prędkości i stref zamieszkania dla obsługi zwartej zabudowy mieszkaniowej

CZEŚĆ IV

PRZYKŁADY ZASTOSOWAŃ W MIEŚCIE

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Propozycja poprawy bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych na ul. Grudziądzkiej naprzeciw Centrum Handlowego Kometa

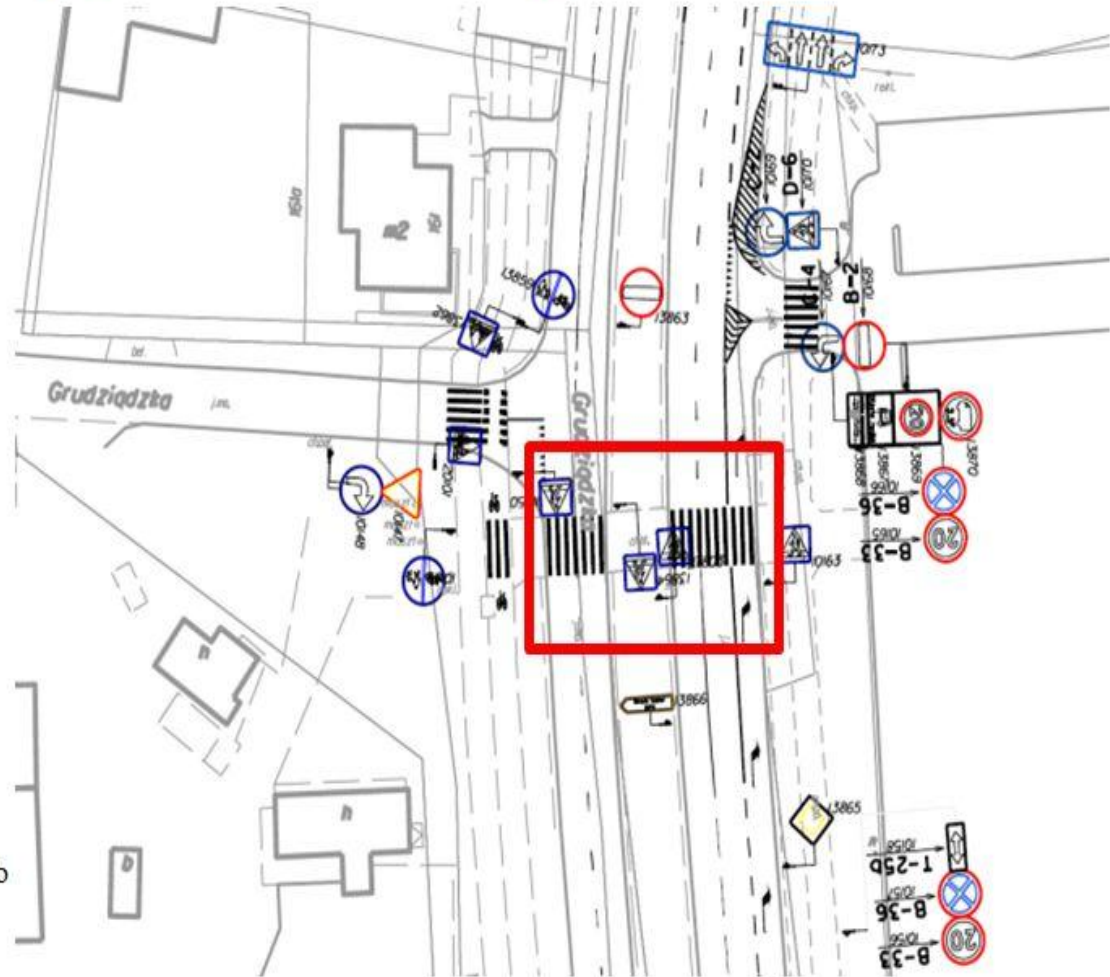
Montaż punktowych elementów
odblaskowych lub aktywnych
tzw. „kocie oczka”

Piktogramy na jezdni znaku
ostrzegawczego A-16 „Przejście
dla pieszych” farbą koloru białego

Malowanie oznakowania poziomego
P-10 „Przejście dla pieszych”
farbą koloru biało-czerwonego

Propozycja poprawy bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych na ul. Szosa Chelmińska przy skrzyżowaniu z ul. Św. Antoniego

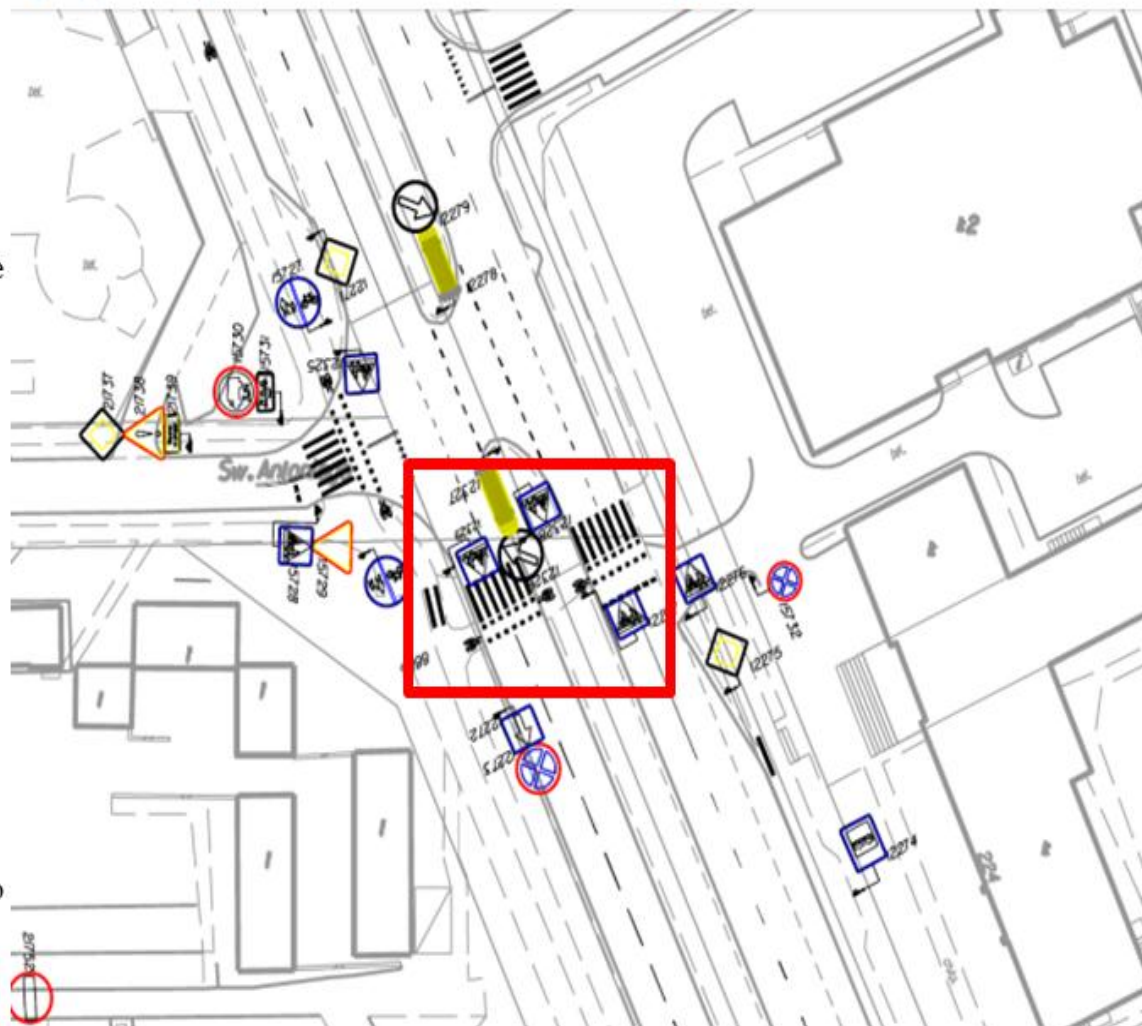
Montaż sygnalizacji świetlnej wraz z koordynacją oraz doświetlenie w technologii LED

Piktogramy na jezdni znaku ostrzegawczego A-17 „Dzieci” farbą koloru białego

Malowanie oznakowania poziomego P-11 „Przejazd rowerowy” farbą koloru czerwonego

Propozycja poprawy bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych na ul. Legionów przy skrzyżowaniu z ul. Św. Faustyny

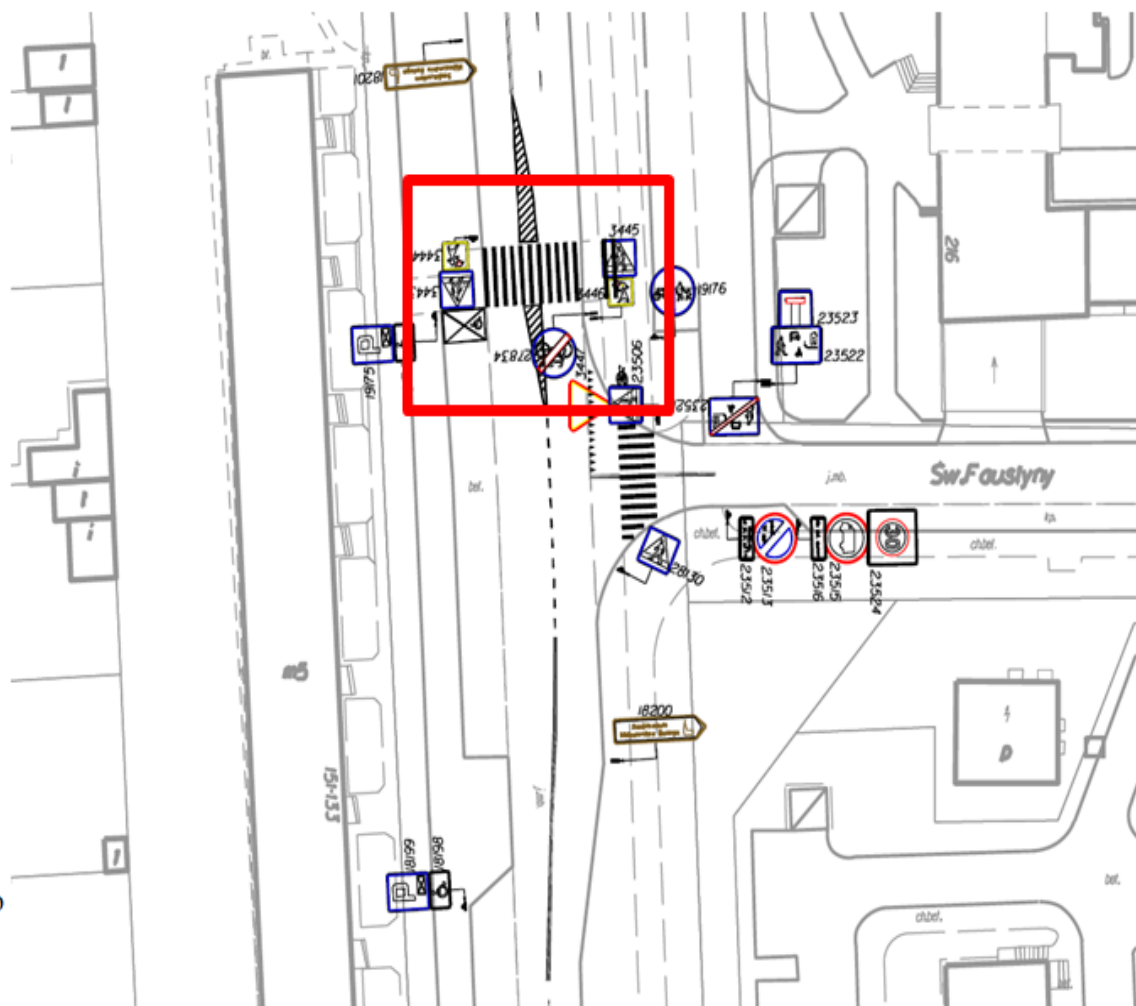
Montaż trwałych elementów wyspy azylu dla pieszych

Piktogramy na jezdni znaku ostrzegawczego A-17 „Dzieci” farbą koloru białego

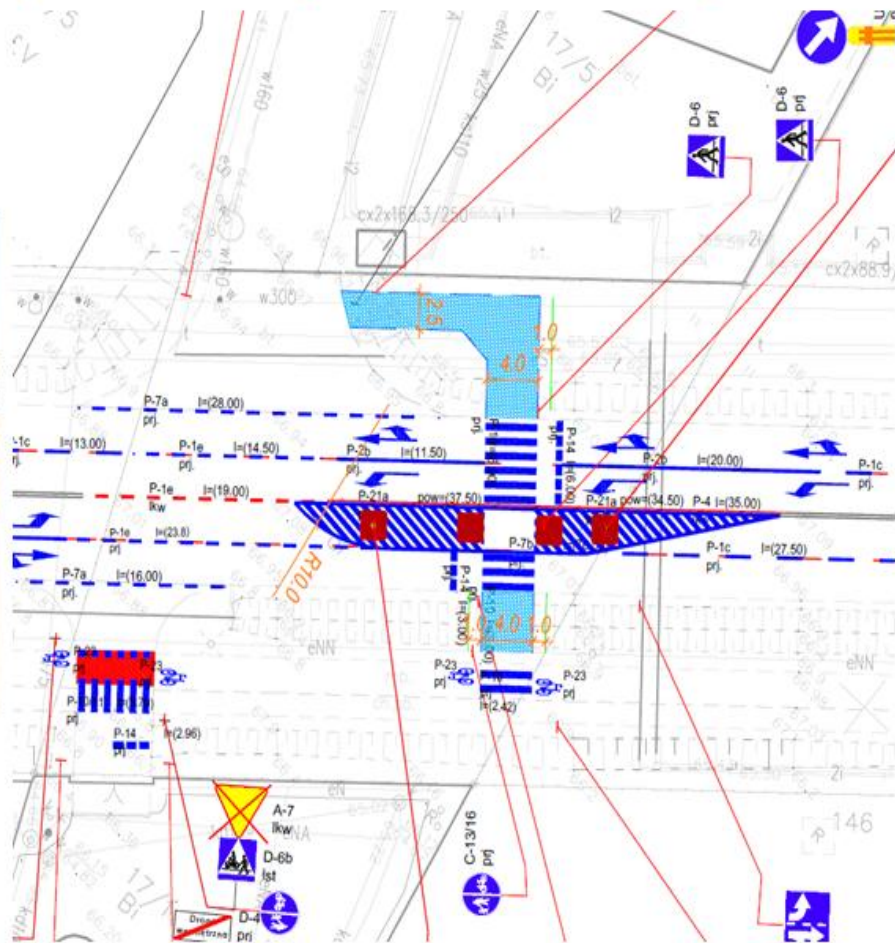
Malowanie oznakowania poziomego P-10 „Przejście dla pieszych” farbą koloru biało-czerwonego

Propozycja poprawy bezpieczeństwa pieszych na ul. Polnej na odcinku od przejazdu kolejowego – linia kolejowa 207 do skrzyżowania z ul. Równinną

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJŚCIACH DLA PIESZYCH I PRZEJAZDACH DLA ROWERZYSTÓW W TORUNIU

Część V

PODSUMOWANIE SZCZEGÓŁOWYCH ROZWIĄZAŃ

Łączna ilość lokalizacji w których należy wykonać:

✓ Sygnalizację świetlną	26
✓ Budowę wyspy azylu dla pieszych	21
✓ likwidację przejść dla pieszych	6
✓ likwidację przejazdów rowerowych	4
✓ wyznaczenie miejsc przejścia dla pieszych	3
✓ wyznaczenie przejazdu rowerowego	3
✓ malowanie oznakowania poziomego P-10 na biało-czerwono	53
✓ montaż aktywnego oznakowania pionowego D-6	18
✓ montaż punkt. elementów odblaskowych lub aktywnych	40
✓ malowanie piktogramów	104

Szczegółowa statystyka - zał. nr 2

WNIOSKI

✓ Propozycja wprowadzenia programu w etapach:

I ETAP przewidziany do realizacji w okresie od stycznia 2017 do grudnia 2017 obejmuje wykonanie poprawy bezpieczeństwa:

- przy placówkach oświatowych, szpitalach i przychodniach ;
- na drogach krajowych i wojewódzkich w tym projektów stałej organizacji ruchu.

II Etap przewidziany do realizacji w okresie od stycznia 2018 do grudnia 2018 roku obejmuje wykonanie poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatowych i gminnych na których doszło do zdarzeń drogowych i dla których przyjęto indywidualną propozycję rozwiązania w tym projektów stałej organizacji ruchu.

III ETAP obejmuje pozostałe drogi powiatowe i gminne – wykonanie standardu przewidziane do realizacji w latach 2018-2019